

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2021-1288

22.12.2021

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Båt traff bølge – ryggplager/prolaps – arbeidsulykke – fritidsulykke – brosymptomer – årsakssammenheng – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede (førstestyrermann) var omfattet av en trygghetsforsikring, da han ble utsatt for en skadehendelse på jobb i oktober 2015. Han deltok på en øvelse med en MOB-båt som traff en bølge. Forsikrede var første gang hos lege 12 dager etter hendelsen, deretter var det flere opphold i legebesøkene i perioden 3.11.15 frem til 11.4.17. Journalnotater viste at forsikrede bl.a. hadde alkoholproblemer, brukte amfetamin og cannabis, led av depresjon og selvmordstanker og at det var mistanke om bipolar lidelse. I journalnotater fra 2018 og 2019 fremgikk bl.a. ryggplager og plager i ben. Selskapets rådgivende lege uttalte at hendelsen ikke hadde medført ryggproblemer og ryggprolaps. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke eller annen ulykkesskade. Saken reiste også spørsmål om det var årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikredes ryggplager og et økonomisk tap. Nemnda konkluderte i avgjørelse FinKN 2021-1287 med at det ikke forelå noen yrkesskade etter yrkesskadeforsikringsloven. Aktuelle sak gjaldt krav under Trygghetsforsikringen. Vilårene for dekning av en yrkesskade/yrkessykdom under Trygghetsforsikringen var de samme etter de to dekningene og forsikrede hadde ikke sannsynliggjort at han hadde krav på ytelser under Trygghetsforsikringen. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1964, førstestyrermann) var utsatt for en hendelse 16.10.15 da han deltok på en FRC (Fast Rescue Craft)-øvelse med en MOB (Man Overboard)-båt. Avgjørelsen gjelder krav under Trygghetsforsikringens yrkesskadedekning. Forsikredes krav under Yrkesskadeforsikringen er behandlet i FinKN 2021-1287.

I avviksmelding, registrert 17.10.15, fremgår det samme som i skademeldingen av 3.11.15 til Nav:

16.10.15 Under FRC (mob båt) øvelse, traff FRC båten en bølge og et støt gikk gjennom båten. En av de ombord klarte ikke å "flekse" nok og fikk en kink i ryggen.

17.10.15

Smerten i ryggen ble verre og resulterte i behandling med smertestillende etter råd fra R. M.

Det foreligger en rapport fra første legebesøk etter hendelsen, opprettet av legevakten ved sykehus i T., S., 28.10.15. Rapporten er oversatt:

11 dager med smerte i korsryggen som stråler mot setemusklene og venstre lår helt frem til kneet, ingen tap av styrke.

Fysisk eksplorasjon: undersøkelse av venstre hofternerve. L3-4. ...

Foreskrives røntgen, retningslinjer for analgesi.

I skademeldingen til selskapet, 4.1.16, beskrives skadehendelsen slik "(ø)velse i FRC båt, fikk ryggsmarter etter hendelsen", og "(u)nder FRC øvelse traff båten en bølge og støt gikk gjennom båten. Jeg klarte ikke å flekse og fikk kink i ryggen".

Nav godkjente 6.1.16 "kink i ryggen" som yrkesskade.

I et notat (oversatt) etter første besøk hos dr. K. i l. 24.5.16, heter det:

... I oktober i fjor, mens han jobbet i Norge, skjedde det at båten hoppet og smalt i en bølge. ... Fikk et kraftig slag i ryggen. Han fikk straks nummenhet nedover i venstre lår og store smerter i ryggen, men ble ikke undersøkt der (i Norge). Siden reiste han til S. der en røntgenundersøkelse viste en normal tilstand. Siden skjedde det i desember at han nærmest ble rammet av akutt droppfot og ble kraftløs i foten og tærne. Han kunne da i liten grad gå og ble nødt til å dra foten etter seg. Det ble ikke foretatt noen nærmere undersøkelser. Han er blitt noe bedre når det gjelder dette, men kan fortsatt ikke løfte verken tærne eller foten. ...

Siden dette høres ut til å være skiveprolaps, starter vi med å bestille en MR-undersøkelse ...

Det fremgikk også at forsikrede mente å ha vært svært depressiv, og ikke hadde foretatt noe for å få sykepengen eller følge opp skademeldingen.

I legeerklæring av samme dato skriver dr. K. at forsikrede 16.10.15 "(f)ikk alvorlig smell i ryggen under en øvelse paa sjøen". "(F)ortsatt betydelige plager" og "delvis lammelser i hø fot med drop fot". Forsikrede hadde betydelig redusert arbeidskapasitet og hadde ikke vært i stand til at jobbe etter ulykken.

MR-undersøkelse 5.6.16 viste: "Tegn på skade diagnostiseres ikke, men det er discus degenerations (skivedegenerative) endringer og en fasettleddsartrose som forårsaker foraminale innsnevninger i L4-L5 og L5-S1 på venstre side." Av beskrivelsen fremgår videre at det ikke er "utelukket at det er en liten rift i ann(u)lus fibrosus (fibrøst/trevlet bindevev) i dette området, og at det derfor dreier seg om en liten foraminal prolaps. Imidlertid ses det ryggmargsvæske rundt nerverøttene, og derfor dreier det seg ikke om noen betydelig innsnevring. (...)".

I journalnotat 11.4.17 fra legekantor i S. heter det at forsikrede "var i motorbåt, den hoppet og landet og har vært plaget med ryggen etter det". Han trodde smertene ville gå over med smertestillende. Han hadde overnattet hos sønnen i N. to dager før han reiste til S., men ble verre og han kunne ikke gå eller stå. Han besøkte akuttmottaket i T. Der fikk han smertestillende og ble undersøkt uten funn. Han gikk deretter på smertestillende frem til han kontaktet lege sommeren 2016. Han hadde mye smerter og fikk ikke støtte fra Nav. Han ble verre i perioden desember og februar.

Arbeidsgiver bekreftet 21.8.17 at forsikrede var fast ansatt 24.1.12-2.6.15. Han jobbet som vikar med tidsavgrenset arbeidskontrakt 13.-26.7.15 og 23.9.-21.10.15, med tilhørende opparbeidet avspasering 22.10.-19.11.15. "Det var ikke avtalt mer arbeid utover dette".

I notat 13.9.17 heter det om tiden etter hendelsen høsten 2015: "(...) Did not go back to work until July 2017. (...) Back is still sensitive but neurological symptoms have resolved and neuroexamination is now normal".

Selskapet avsto kravet 24.10.17. Det var ikke sannsynliggjort en arbeidsulykke og heller ikke årsakssammenheng.

Av et notat 24.1.18 fremgår blant annet et betydelig alkoholkonsum og daglig bruk av cannabis, skilsmisse, bosted i en venns lagerrom, depresjon og selvmordstanker samt mistanke om bipolar lidelse. Det heter i notatet:

... Suffered an accident at sea in 2015 and has been unable to work since then due to back pains that travel down to his legs. Experiences occasional back pain but the neurological symptoms have resolved themselves. Considers himself to be physically able to work at present. ...

I notat 31.1.18 heter det "... Is keeping "quite" sober and is waiting for V. (detox facility). ...".

I Request for services (Henvisning til) at V. 3.4.18 heter det at forsikrede hadde vært borte fra jobb "due to alcohol and substance abuse since 2015. Used alcohol, amphetamine and cannabis for the most part. Has completed full treatment from SAA (detox clinic) and has been clean since end 2017/beginning 2018 (...)". Under "Loss of health" heter det:

To what extent does the loss of health have on skills and ability to work?

Symptoms of depression together with withdrawal symptoms. Cannot put full weight on foot 7 weeks after surgery due to ankle fracture.)

Det samme fremgår av legenotat av samme dato.

Rådgivende lege uttalte 4.7.18 at det var behov for mer dokumentasjon for å vurdere saken.

Det fremgår av forsikredes fastlegejournal at han 9.11.18 ba om fornyet resept på smertestillende pga. ryggsmarter.

Den 13.12.18 skrev hans lege slik bekreftelse: "It is hereby confirmed that the person had an accident at sea in October 2015 and has been unable to work at sea since and is still dealing with the consequences of the accident".

I henvisning til MR-undersøkelse 3.1.19 og til fysioterapeut 22.1.19 heter det:

... Fell down with some force when the vessel lifted itself over a wave crest. ... Has worsening pain now and difficulties sitting, standing or lying on his stomach for any length of time. In the latter part of the day or around 18:00, he begins to experience severe pain down both legs. ... Pain and diminished mobility in left ankle following a severe ankle fracture.

MR av lumbalkolumna 6.1.19 viste: "(...) CONCLUSION: Unchanged haemangioma, Now discusprolapse L1-L2 dx. Wear changes."

Det fremgår av legejournalen 22.1.19 at forsikrede ikke var interessert i å bli med på yrkesmessig rehabilitering "as he is looking for work and has something planned".

Han begynte 13.2.19 hos fysioterapeut og følte seg mye bedre. Han hadde fortsatt symptomer i høyre ben/legg, men disse var avtagende. Han så fortsatt etter jobb, men hadde ikke funnet noe spesifikt. Han så ikke for seg at han skulle tilbake på sjøen.

Fysioterapeuten uttalte 25.6.19 at forsikrede hadde beskrevet hendelsen til fysioterapeuten som at "he got a bad hit in the back after falling down on deck because of harsh waves". Det fremgikk også at han sliter med smerter i nedre del av ryggen, som noen ganger "radiates down his legs, mostly his right leg. He had a bad accident at sea at 2015. He broke his left ankle in 2018. (...)". Det beskrives også problemer med å løfte tunge gjenstander og at forsikrede ikke klarte seg i jobben på båten grunnet hendelsen i 2015. Han fikk fysioterapi februar-mai 2019.

Saken ble forelagt selskapets rådgivende lege, spesialist i arbeidsmedisin, B. B. uttalte 6.5.20 under tvil at kriteriet om skadeevne var oppfylt, og at det forelå akuttsymptomer. Det heter videre i notatet:

Brosymptomer må foreligge. Det må være beskrivelse av vedvarende plager. Skadelidte oppsøker lege i S. i underkant av to uker etter hendelsen, hvilket vurderes som akseptabelt intervall da han skal ha hatt moderate smerter uten nevrologiske utfall. Imidlertid mangler det helt medisinsk dokumentasjon mellom oktober 2015 og mai 2016. Dette til tross for at skadelidte i ettertid forteller at han har hatt betydelige nevrologiske plager med motoriske utfall fra desember 2015. Det skjer altså en endring av symptombildet omkring desember 2015. MR som tas i juni 2016, og som viser en liten prolaps i L4/L5, kan forklare

motoriske, nevrologiske plager som han får fra desember, men plagene han får de første ukene etter hendelsen, forventes ikke å være symptomer på en prolaps.

Videre endrer symptombildet seg, både hva gjelder intensitet og fysisk lokalisasjon. MR-bilder viser også mulige prolaps i ulike nivåer. ...

Andre årsaker må utelukkes Det er ikke noe som tyder på at skadelidte har hatt lignende plager tidligere (premorbid symptom). MR viser imidlertid at det foreligger slitasjeforandringer i ryggen til skadelidte, og han får prolaps i flere segmenter i løpet av relativt kort tid. Ryggproblemer er svært hyppig, herunder prolaps, spesielt i lenderyggen, som skadelidte har hatt. At han over tid er i en svært krevende livssituasjon og at biopsykososiale faktorer kan være medvirkende til ryggplager, skal også nevnes.

Etter min vurdering er det mest sannsynlige at skadelidte har fått akutt lumbago med isjalgi som følge av hendelsen, og at han senere har fått ryggprolaps og ryggplager som ikke er relatert til selve hendelsen den 16.10.15.

Man finner det anslagsvis 30 % sannsynlig at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og plagene han har i dag.

Selskapet avsto kravet igjen 13.5.20 med henvisning til manglende årsakssammenheng.

I klagen til FinKN 19.11.20 heter det blant annet at forsikrede umiddelbart etter hendelsen ga "uttrykk for smerter i ryggen, og kontaktet helsepersonell via R. M. påfølgende dag". Det fremgår også at han ikke hadde mulighet til å jobbe som frilanser etter ulykken, og at han fikk "avslag fra NAV på søknad om sykepenges ettersom han ikke hadde adresse i Norge". Forsikrede opplyste videre at han grunnet en presset økonomisk situasjon måtte være med på en tur i 2018. Ellers var han praktisk talt ute av arbeidslivet fra oktober 2015 til desember 2019 da han fikk ny jobb. Han får smerter regelmessig, men han har lært seg å leve med det. Selv om han "nå er tilbake i arbeid, har likevel ulykken påført ham et økonomisk tap sett hen til skaden, tiden han har vært ute av arbeidslivet, utlegg til behandlinger og medisiner mv".

Selskapet har opplyst å ha dekket "skjønnsmessig kr 45 000 i rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand".

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og hans ryggplager. Det er dokumentert en ulykkeshendelse som påførte ham umiddelbare smerter i ryggen. Han har besøkt lege jevnlig med samme type plager, jf. dr. K., som konkluderer med at forsikrede er påført betydelige rygg smerter etter ulykken. Dr. K. konkluderte også med at plagene mest sannsynlig skyldes et skiveprolaps, hvilket etter MR-undersøkelse viste seg å stemme. Det må legges mer vekt på vurderingen fra forsikredes behandler enn den fra av selskapets rådgivende lege.

Det er også sannsynliggjort årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og skadelidtes økonomiske tap. Som følge av smertene har han ikke kommet seg tilbake i jobb før fire år etter ulykken. Videre har han hatt utlegg til behandlinger og medisiner, mv. Saken må hjemsendes til selskapet for utredelse av erstatnings størrelse.

Hendelsen oppfyller kravene til arbeidsulykke i yfl. § 11, jf. ftrl. § 13-3 annet ledd første punkt. Med "ytte" menes at det i utgangspunktet må ha skjedd noe utenfor den skadelidtes eget legeme. Bølgen er årsaken til selve hendelsen, og utenfor forsikredes legeme. Hendelsen må anses som plutselig og uventet, ettersom han deltok på FRC-øvelse med MOB-båt da ulykken fant sted. Båten hadde høy fart, traff en bølge og det gikk et støt gjennom båten. Avgjørelsen selskapet har vist til gjaldt en hendelse hvor båten stod i ro, og det er heller ikke dokumentert noen konkret ulykkeshendelse. I FSN-7509, som er vesentlig mer sammenlignbar med denne saken, ga Finansklagenemnda skadelidte medhold. Ulykken må i alle tilfeller anses for å tilfredsstill

vilkårene etter det avdempede ulykkesbegrepet. Forsikrede har også subsidiært anført at saken må hjemsendes til selskapet for innhenting av spesialisterklæring.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og senere ryggplager og økonomisk tap, jf. vilkårene for bløtdelsskader i Rt-1998-1565 og Rt-2010-1547, samt retningslinjene for prolaps i Rt-2007-1370 avsnitt 38 og 53 flg. Selskapets rådgivende lege har uttalt at symptomene som er dokumentert i akutfasen ikke samsvarer med det som forventes ved prolaps. Etter legebesøket 28.10.15 er det et opphold i den medisinske dokumentasjonen frem til 24.5.16. Forsikrede opplyste da at han ble rammet av nærmest akutt dropptot i desember 2015, og selskapets rådgivende lege har vurdert at denne symptombeskrivelsen kan samsvare med at prolapsen oppstår i desember 2015. Etter rådgivende leges vurdering er det lite sannsynlig at prolapsen i L4/L5 som er beskrevet 5.6.16 har sammenheng med hendelsen 16.10.15. Når det gjelder de fire kumulative vilkårene for bløtdelsskader, er det ikke dokumentasjon på brosymptomer i perioden oktober 2015 til mai 2016, og brosymptomvilkåret er da ikke oppfylt, jf. avgjørelse 2020-826. Videre er heller ikke vilkåret om forenelighet oppfylt, ettersom det er påvist degenerative funn og at prolapsene fremstår som mer sannsynlige årsaker til ryggplagene.

Det er for øvrig ikke sannsynliggjort årsakssammenheng mellom forsikredes ryggplager og økonomisk tap. I notat 24.1.18 opplyste han at han var fysisk i stand til å arbeide, og der fremgikk andre årsaker til nedsatt ertvisevne. Videre hadde han på skadetidspunktet sagt opp sin faste stilling og arbeidet som vikar. Han hadde heller ikke foretatt seg noe for å få sykepengene ved sykehusbesøk 24.5.16.

Hendelsen er uansett ikke å anse som en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 og ftrl. § 13-3. Det er ikke uventet at sjø er i bevegelse i form av bølger, og at dette medfører bevegelse i båten, jf. LG-2009-119082. Retten la til grunn at tilfellet verken falt inn under det markerte eller avdempede ulykkesbegrepet. Heller ikke i denne saken kan det anses som en plutselig og uventet ytre hendelse at en MOB-båt treffer en normal bølge. Normale bevegelser som følge av bølger kan heller ikke anses som en "ekstraordinær belastning eller påkjenning" for en ansatt (førstestyrmann) på båt. Saken kan ikke sammenlignes med tilfellet i FSN-7509. Der kom nemnda frem til at båturen medførte en påkjenning eller belastning som var uvanlig i forhold til stillingens normale innhold, men da var den skadede arbeidstakeren en offshorearbeider, som hadde vært på et fire timer langt sikkerhetskurs i 4-6 meter høy sjø.

Tilfellet faller heller ikke inn under alternativet "annen ulykkeskade" ettersom den dekningen er begrenset til ulykkestilfeller som inntreffer i ferie og fritid.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Forsikrede har i tillegg til den Trygghetsforsikring denne saken gjelder, vært omfattet av en ordinær yrkesskedeforsikring. Trygghetsforsikringen omfatter blant annet dekningene yrkesskade/yrkessykdom og annen ulykkeskade. Erstatning etter Trygghetsforsikringen er noe annerledes enn etter yrkesskedeforsikringen, men vilkårene for dekning av yrkesskade/yrkessykdom er de samme etter de to dekningene, se definisjonen av yrkesskade/yrkessykdom i vilkårene pkt. 1.1; "Med yrkesskade/yrkessykdom forstås legemsskade som i §§ 10 og 11 i lov om yrkesskedeforsikring 16. juni 1989 (yforsl.)". Nemnda har i avgjørelse FinKN 2021-1287 konkludert med at det ikke foreligger noen yrkesskade etter yrkesskedeforsikringsloven. Det samme gjelder yrkesskade omfattet av Trygghetsforsikringen.

Trygghetsforsikringen dekker som nevnt også ulykkesskade, slik dette begrepet er definert i vilkårene, inntruffet i ferie eller fritid. Det er ikke gjort gjeldende at det foreligger noen fritidsskade.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).